

Urząd Gminy w Pszczółkach
woj. pomorskie

wpł. dnia..... 2017 -07- 18

Nr. 2901/2017DG

Ilość załączników.....

.....
Podpis

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/0804/91/3/K/1/2017

Gdańsk, dnia 14 lipca 2017 r.

Pani
Hanna Brejwo
Wójt Gminy Pszczółki

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 23 stycznia 2017 r. do dnia 16 maja 2017 r. kontrolę kompleksową gminy Pszczółki.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 16 maja 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Wójt.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2013 - 2016 – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Panią jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. ewidencjonowanie niektórych zdarzeń gospodarczych niezgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity: Dz. U. 2017 r. poz. 760) oraz obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości wprowadzoną zarządzeniem nr 22/12 Wójta Gminy Pszczółki z dnia 14 czerwca 2012 r. *w sprawie przyjęcia polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy w Pszczółkach* (ze zmianami), a mianowicie:

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel.: 58 301-86-45, fax: 58 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

- a) nieujęcie w ewidencji księgowej odsetek od zobowiązań budżetu gminy z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji, na kontach organu (odpowiednio) 134 – „Kredyty bankowe” oraz 260 – „Zobowiązania finansowe”, czym naruszono postanowienia część II – *Opis kont* ust. 1 *Konta bilansowe* pkt 2, 11 i 17 Załącznika nr 2 do w/w rozporządzenia oraz postanowienia polityki rachunkowości – str. 240 protokołu kontroli.

Z opisów w/w kont ujętych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia wynika, że na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego, a saldo Ma konta 134 oznacza zadłużenie z tytułu kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu).

Również w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości określono, że na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego.

Natomiast konto 260 służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych.

Ponadto ustalono, że w/w odsetki ujmowane były na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, do czego (w myśl postanowień części II *Opis kont* ust. 1 *Konta bilansowe* pkt 28 i 29) przedmiotowe konto nie zostało urządzone.

Zgodnie z treścią wskazanych postanowień Załącznika nr 3 do w/w rozporządzenia konta zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” służyć do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków i rozliczeń. Konto 201 służy zaś do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

- b) Nieujmowanie na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypisów należności budżetowych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, czym naruszono postanowienia części II *Opis kont* ust. 1 *Konta bilansowe* pkt 30 Załącznika nr 3 do w/w rozporządzenia – str. 100 protokołu.

Zgodnie z opisem kont wskazanego załącznika nr 3 do cyt. rozporządzenia konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych.

- c) Nieprawidłowe oznaczanie dowodów księgowych poprzez nadawanie grupie dowodów księgowych (ujętych pod dowodami *PK - polecenie księgowania*) tych samych numerów identyfikacyjnych (bez określenia indywidualnej pozycji księgowej), co utrudnia sprawdzalność ksiąg rachunkowych oraz narusza art. 24 ust. 4 pkt 1 *ustawy o rachunkowości* – str. 37 – 38 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

2. Sporządzenie sprawozdań budżetowych z naruszeniem postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.), a mianowicie:

- a) sporządzenie dwóch sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia

31 grudnia 2016 r. (odrębnie dla należności, dochodów oraz odrębnie dla skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień oraz wydanych decyzji przez organ podatkowy) czym naruszono § 6 ust. 1 pkt 3 w/w rozporządzenia w zw. z § 1 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*, stanowiącej załącznik nr 39 do w/w rozporządzenia – str. 53 protokołu.

W myśl § 6 ust. 1 pkt 3 w/w rozporządzenia sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Natomiast zgodnie z § 1 w/w Instrukcji sprawozdania jednostkowe są sporządzane w szczególności: dział, rozdział, paragraf, a sumowaniu podlegają kwoty wyszczególnione w rozdziałach, co wskazuje, że jednostka może sporządzić jedno sprawozdanie Rb-27S za dany okres sprawozdawczy.

b) Wykazanie w sprawozdaniach budżetowych: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r.:

– zawyżonych o kwotę 210.260 zł skutków udzielonych ulg i zwolnień w związku z udzielonymi przez Radę Gminy Pszczółki zwolnieniami z podatku od nieruchomości (w sprawozdaniu wykazano kwotę 210.314 zł zawierającą zwolnienia ustawowe, należało wykazać kwotę 54 zł) – str. 85 - 86 protokołu,

– zawyżonych o kwotę 168,30 zł skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie *ustawy Ordynacja podatkowa* obliczonych za okres sprawozdawczy z tytułu rozłożenia na raty zaległości w podatku od nieruchomości (w sprawozdaniu wykazano kwotę 6.637,94 zł, należało wykazać kwotę 6.469,64 zł) – str. 77 - 81 protokołu,

czym naruszono § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* zw. z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt. 10 i 11 lit. b oraz § 8 ust. 3 Załącznika Nr 39 *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* do w/w rozporządzenia.

Stosownie do postanowień § 9 ust. 1 i ust. 2 w/w rozporządzenia kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Z kolei z § 8 ust. 3 w/w Załącznika Nr 39 wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-PDP dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie *ustawy - Ordynacja podatkowa* obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 i 11 lit. b przywołanej *Instrukcji sporządzania sprawozdań* w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego:

- w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień;
- w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku, bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.

W trakcie kontroli dokonano korekty powyższych sprawozdań.

- c) Niewykazanie w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. w kolumnie „skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa” kwoty 530 zł z tytułu umorzenia odsetek od zaległości podatkowych dokonanej decyzją z dnia 5 sierpnia 2016 r., czym naruszono § 9 ust. 1 i ust. 2 w/w rozporządzenia Ministra Finansów w zw. z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a Załącznika Nr 39 *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* do w/w rozporządzenia – str. 76 - 77 protokołu.

Stosownie do postanowień § 9 ust. 1 i ust. 2 cyt. rozporządzenia kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a) załącznika nr 39 do w/w rozporządzenia w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych – wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów.

3. Prowadzenie 2 kont szczegółowych do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” o tym samym numerze służących do rozrachunków z tytułu podatku rolnego jednego podatnika, czym naruszono § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) – str. 59 - 60 protokołu.

Zgodnie z § 11 ust. 3 pkt 1 w/w rozporządzenia konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami - z tytułu podatków,

które podlegają przypisaniu na ich kontach. Zgodnie natomiast z ust. 4 pkt 1 tego paragrafu konta określone w ust. 3 prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

4. Wypłacenie 1 pracownikowi nagrody jubileuszowej (w 2016 r. wypłacono 3 nagrody jubileuszowe) z opóźnieniem wynoszącym 4 m-ce i 26 dni, czym naruszono art. 38 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o pracownikach samorządowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 902) w zw. z § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. *w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1786) – str. 122 protokołu.

Zgodnie z treścią przywołanych przepisów pracownik samorządowy nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody jubileuszowe, a do okresów pracy uprawniających do takiej nagrody wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono, że obowiązuje uchwała Nr XIX/217/05 Rady Gminy Pszczółki z dnia 23 marca 2005 r. *w sprawie wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego dróg* (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 29 kwietnia 2005 r. Nr 41 poz. 800), która w sposób nieprawidłowy określa naliczenie opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest gmina Pszczółki, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg za niepełny rok kalendarzowy, tj. proporcjonalnie do liczby miesięcy umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, co narusza art. 40 ust. 5 z ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 1440 z późn. zm.) – str. 90 - 91 protokołu.

Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

Zmiana w/w przepisu polegająca na wprowadzeniu proporcjonalności obliczania opłaty ze szczególnością do liczby dni weszła w życie w dniu 4 października 2005 r.

Podając powyższe do wiadomości Pani Wójt, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z postanowieniami *ustawy o rachunkowości*, postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* oraz obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości,
2. sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*,

3. prowadzenie ewidencji rozliczeń z tytułu podatków zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego,
4. wypłacanie nagród jubileuszowych niezwłocznie po uzyskaniu przez pracowników do nich prawa.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

PREZES
Luiza Budner-Iwanicka

Do wiadomości:

Pani Halina Ostrowska – Przewodnicząca Rady Gminy Pszczółki.